

Проект на Наредба за предучилищното образование

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 02.03.2016 г. - 18.03.2016 г. Неактивна

Номер на консултация: #1946-K

Област на политика: Архив - Образование

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на образованието и науката

Тип носител: Национално

С проекта на акта се определят:

1. организацията на дейностите в предучилищното образование;
2. прилагането на програмна система;
3. механизмът за взаимодействие между участниците в процеса на предучилищното образование;
4. образователните направления, по които се осъществява предучилищното образование;
5. целите и съдържанието на отделните образователни направления;
6. изискванията за резултатите от обучението по всяко образователно направление в отделните възрастови групи.

Новите моменти в областта на предучилищното образование са свързани с: постъпване на децата на две години в детската градина; разработване на програмна система от всяка детска градината/училище; осъществяване на почасова и самостоятелна организация на предучилищното образование; въвеждане на учебно и неучебно време; определяне на резултати от предучилищното образование и регламентиране на сътрудничеството и взаимодействието с родителите.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на образованието и науката

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков №2А

Електронна поща: priemna@mon.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерство на образованието и науката - <https://www.mon.bg/>

Рубрика „Обществени консултации“ на интернет страницата на МОН - <https://www.mon.bg/dokumentatsiya/proekti-na-dokumenti/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Наредба за предучилищното образование - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

[Приложение към чл. 27, ал. 2 - Български език и литература - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

[Приложение към чл. 27, ал. 2 - Математика - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

[Приложение към чл. 27, ал. 2 - Околен свят - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

[Приложение към чл. 27, ал. 2 - Изобразително изкуство - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

[Приложение към чл. 27, ал. 2 - Музика - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

[Приложение към чл. 27, ал. 2 - Конструирание и технологии - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

[Приложение към чл. 27, ал. 2 - Физическа култура - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Елисавета Новакова (18.03.2016 21:55)

Бел

В Эта група се очаква от детето да сравнява литературно произведение с негова интерпретация в киното или в театъра. Това дори не е по силите на много възрастни, както родители така и учители. Кой ли е учил феноменология?! Тази наука не се учи тя се преживява...

В най-парадоксалната историята на всички руски приказки златното яйце може да е .... детето. Първо всички искали да го пречупят, безуспешно. А когато мишката без да иска го бутнала с опашка и се счуplo, всички започнали да плачат. Но защо, нали те точно това са искали да направят и сами... Кокошката (майка) ги успокоила и обещала да им снесе ново, но обикновено - не златно, а лесно чупливо в мелачката на системата.

Макс и Моритц също не успяха да бъдат премесени, но премелени и с техните зърна са се нахранили новите поколения...

А най-гениалната приказка може би е българска - Лъв без опашка...

Автор: Елисавета Новакова (18.03.2016 21:42)

Бел

Посредством литературни произведения се стимулират говорните умения у детето. Дейностите са подчинени на усъвършенстването на уменията за общуване както с деца, така и с възрастни.

Деца на тази възраст споделят/говорят по-скоро за неща, които са преживяли. Стимулирането на говорните умения у детето и усъвършенстването на уменията за общуване могат най-лесно да се постигнат, като се разговаря в група за общо преживяване (екскурзия, проект) или преживяване на ситуация в семейството.

В Эта група се очаква децата да сравняват литературно произведение с негова интерпретация в киното или в театъра. Това представлява трудност за много

Автор: Елисавета Новакова (18.03.2016 08:52)

Педагогически ситуации

Създаване на каталог от педагогически ситуации и класифициране на ситуациите по различни признаци (включително регионални особености) Определяне на стандарт колко минимум педагогически ситуации трябва детето да приживее от дадена категория (не да научи). Предлагане на възможни начини за преживяване на педагогическите ситуации, преживяване на една и съща педагогическа ситуация по различни начини (наблюдател, участник, въображаемо), документиране на преживяното (изводи за възрастните, какво може да е научило детето)...

Автор: Елисавета Новакова (18.03.2016 00:51)

Образователно направление „Околен свят”

Може би този раздел се нуждае от преработване с цел практическа насоченост.

Детето като част от околния заобикалящ го свят, а не като център на околния свят. В България има много семейства с едно дете и може би чрез изграждане на едно респектиращо отношение към околния свят чрез опознаването му, може да се въздейства и на взаимоотношенията между хората.

Разпознаване на цветя и дървета по име в двора на градината, в парка или по улицата

Разпознаване на птици по звука, насекоми в парка

Определяне на вкусови качества и миризми

Наблюдение на физични явления, реакция на вещества, промяна на състоянието итн

Ориентация по промените в природата - сезони, продължителност на деня, температура

Разходки при различни метеорологични условия и определяне на подходящо облекло.

Създаване на гражданско самосъзнание - кой ще ми помогне в нужда, запознаване с полица, пожарникар, лекар

Автор: Елисавета Новакова (18.03.2016 00:00)

Образователно направление „Музика”

Това, което се очаква от дете в четвърта група, го могат много деца и в първа.

Може да се наблегне на развитието на слуха в ранна детска възраст, да се прилага музикална терапия...

Ученето на детски песни развива паметта и се отдава на децата по-лесно от стихотворенията. При ученето на песни може да се обръща повече внимание на текста на песента, подбора на думи, рими, да се правят вариации на текста или

Децата могат дори в 3/4 група да изучават групово да свирят инструмент (педагогика на Орф).

Автор: Елисавета Новакова (17.03.2016 23:48)

Чл. 38

Допълнение

Родителски консултации от специалисти (педиатър, ортопед, психолог, зъболекар, терапевт, диетолог, ...). Представят се типични детски заболявания, ранна диагностика, превенция. Родителите могат да задават въпроси и дискутират.

(Практика в Австрия минимум една среща със специалист на учебна година, като на специалиста не се заплаща, а се подарява цвете или бонбони...)

Автор: Елисавета Новакова (17.03.2016 23:28)

Раздел II

Една идея от австрийската образователна система за проследяване на резултатите.

Всяко дете има дървено съндъче за съкровища-ръкоделия и ценни вещи и две папки. В едната папка ежеседмично се документира, какво е преживяло и научило детето през седмицата. Правят се снимки, прилагат се рисунки. Детето може да разкава, какво как е приживяло и да развива речта си.... В другата папка е протфолио, в което се събират материали, показващи развитието на уменията на детето, както и лична информация, силните страни на детето според родителите, рисунка на семейството, какво харесват другите деца в мен, вербална оценка във формата на писмо за развитието на детето в градината от учителите. Портфолиото и папката - албум може да се покаже на госпожата в 1 клас, за да проследи във времето развитието на детето, както и отношението на възрастните към него.

Автор: Елисавета Новакова (17.03.2016 23:09)

Чл. 20

Чл. 20. (1) Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето.

Този подход не е ли твърде манипулативен?!

Ако се използва играта като проводник на знание, няма ли опасност да се загуби връзката във времето и реалността. Какво се случва като приключи играта... Учителят не приема ли повече ролята на участник артист...

Ако групите са смесени, а взаимодействията са реални (природни и житейски), резултатите няма ли да се постигат по по-естествен начин чрез учене, респект, помощ.

Автор: Елисавета Новакова (17.03.2016 22:42)

Методика

При самостоятелната форма родителите трябва да обявяват избраните методики и подходи.

От кои методики и подходи имат право да избират учителите в държавните детски градини? Имат ли право родителите да избират учител за своето дете според избраната от него методика? Ако на детето преподават двама учителя, трябва ли и двамата да използват еднаква методика? Важи ли методиката и подхода за цялата градина или за отделна група?

По какъв начин ще се гарантира психическото здраве и благополучие на децата в детските градини?

Автор: Елисавета Новакова (17.03.2016 22:19)

Чл. 15,16,17

Чл. 15 (5) Двама учители работят съвместно в групата в рамките на два часа дневно. Това обикновено се пада по обед по време на обедната почивка на детето. Възможна цел е, да не се насилват децата да спят на обед и да се разделят на спящи и неспящи и затова са нужни двама учители?!

Чл. 16. (1) Полудневната организация се очаква да бъде в рамките на 4-5 часа. Възможен 6 часов престой би бил от 8 до 14 часа. Детето трябва да си тръгне по време на обедната почивка на другите при задължителен сън.

Чл. 17. (1) Почасовата организация - всеки ден 3/5 часа

Както изглежда моделите са конструирани според работното време и потребностите на учителите, а не на родителите. Почасовото е удачно в началния период до свикването на детето да ходи на градина, както и през ваканциите. Полудневната форма е удачна за родители с повече деца или при деца с различни интереси и хобита. Може да се определи за предучилищните групи например присъствие минимум в 4 дни от седмица и минимум 20 часа на седмица.

Автор: Елисавета Новакова (17.03.2016 21:52)

Чл. 10, 11, 15

Чл. 10. (4) За частните детски градини може да не важат наредбите за отсъствия 1,2 и 3, което води до двоен стандарт за родителите. Друга алтернатива е да се напише в закона, колко часа минимум трябва да посещава детето градината седмично, месечно, годишно.

Чл. 11. учебно и неучебно време - времето с и без педагогически ситуации.
Дефиницията може би е неточна. Без педагогически ситуации се разбира времето, в което педагозите не се намесват във взаимоотношенията на децата и са само наблюдатели.

Чл. 15. (1) Целодневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на МАКСИМУМ 10 астрономически часа на ден през учебната година. (При ежендневно прекарване на 10 часа в градината, може да има опасност от разстройване на взаимоотношенията родител-дете)

Автор: Елисавета Новакова (16.03.2016 20:06)

Минимум стандарт

В наредбата очаквах да е написан стандарт с какво минимум да е оборудвана детската градина (книги, видове игри, педагогически материали и пособия, обособени кътове за игра, салон, детска площадка, итн).

Автор: Екатерина Амова (07.03.2016 14:13)

Бележки по Наредбата

Имам следните бележки по предложения проект на Наредба:

В чл. 15, ал. 5 се посочва, че следва да се назначават задължително най-малко двама учители в една група. Това обаче, не би било оправдано в детски заведения с малък брой деца в групите. Например при 6-12 деца в група това не е необходимо и такова изискване само ще затрудни организацията.

Относно самостоятелната организация, която се разглежда в чл.18, смятам че изискванията по ал. 3, т. 3 са излишна бюрокрация и не помагат с нищо на родителите и децата. Така разписаните текстове говорят за формално чиновническо отношение по въпроса. Държавата би трябвало да поощрява и подкрепя отглеждането и обучението на децата в семейна среда. В този смисъл, смятам че ако родителят има проблем с определянето на подходяща програма за обучение на детето си, регионалното управление или детската градина би трябвало да се задължат да го подпомогнат в изработването на такава или да се създадат типови програми за обучение на деца в предучилищна възраст. Би следвало нормите да са насочени в полза на развитие на детето при този тип организация. „Притесненията“ относно резултатите са излишни, като се има предвид, че в ал.9 на същия чл. 18 е предвиден механизъм за проверка на резултатите. Би трябвало да се създадат по-гъвкави механизми за взаимодействие на родителя с детската градина, особено ако той има нужда от квалифицирана педагогическа помощ.

Автор: Николай Василев (04.03.2016 18:09)

Най-после доживяхме....

Най-после доживяхме някаква адекватна промяна в предучилищното образование. Този проект на наредба има доста по-нова и иновативна структура, нещо което можеше да се промени преди 16 години, още при старата наредба ! Най-после е помислено за алтернативи на обучение, това което по мое скромно мнение ограничаваше децата и ще продължи да ги ограничава в доста отношения и то в държавните градини! После не се чудете, защо като отидат в училище не могат да усвоят елементарни познания ! И все пак вярвам, че дори и в държавните градини, все още има хора, които си вършат работата с прецизност. С тази наредба с ясни критерии, въпреки че в голяма част са доста ниски, доста от преподавателите ще трябва да се съобразят и да вършат задълженията си без да мрънкат, най-простичко казано. Къде обаче е тази важна част, която ще подпомага психическото развитие на детето и по-конкретно, неговата обратна страна? Къде е психологическата подкрепа, която ще има роля да спомогне в работата с децата с поведенчески и други психологични проблеми ????

Автор: Сдружение Помогни Ми (02.03.2016 20:43)

предложение

Сдружението което представлявам и съм управител Сдруение "Подкрепаи взаимопомощ на родители с деца до 7 год. - Помогни ми" имаме предложение за ЕДИНЕН ПРАВИЛНИК ЗА ВЪТРЕШНИЯ РЕД В ЕДТСКИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА.

e-mail: tspasova@pomognimi.com

website: www.pomognimi.com

tel: +359 888 488 - 870

История

Начало на обществената консултация - 02.03.2016

Приключване на консултацията - 18.03.2016

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.